

TURAI HÍRLAP

KÖZÉLETI HAVILAP

1991. MÁRCIUS

Méltósággal és kegyelettel

Az idén 143. alkalommal emlékezünk a márciusi forradalom és az azt követő szabadságharc eseményeire, hőseire és mártírjaira.

Igencsak nehéz feladat ezen évforduló kapcsán új és „eredeti” gondolatokat megfogalmazni, s talán, nem is ez a legfontosabb...

Mindmáig adósak vagyunk azonban március tizenötödike jelentőségének hiteles, időtálló és politikai sandaságoktól mentes értékelésével. (Természetesen, itt nem az események történelemtudományi v. éppen politológiai értékelésének hiányára gondolok, hisz annak bővíben vagyunk.)

Az elmúlt évek (gyakran negatív) tapasztalatai bizonyítják, hogy ez az ünnep még nem „foglalta el” méltó helyét nemzeti tudatunkban és egyetemes értékrendünkben.

Másfél század alatt az egymást váltó politikai rendszerek igyekeztek „mértre igazítani”, kisajátítani március eszméit, politikai és erkölcsi örökségét.

A módszer szinte mindig azonos volt, csak a „végeredmény” különbözött: a rendkívül gazdag és sokrétű történelmi és eszmei hagyatékunkat kihasították egy szeletkéjévé, s azt a többi összetevő rovására túlhangsúlyozták. Valószínűleg azért, mert '48

üzenete – teljességében – mindig is kényelmetlen, kínos és *vádoló örökségnek* bizonyult.

A mindmáig tartó politikai manipulációk következtében egyfajta bizonytalanság és *közöny* tapasztalható az évforduló megítélése kapcsán.

Vajon, hányan érezzük belső-erkölcsi kényszernek, hogy a jeles napon néhány percre megálljunk a hétköznapi zaklatotól és érdekorinetált rohanásában és egy szál virággal vagy csak egy főhajtással adózzunk elődeink emlékének. Pedig ezzel nem csupán magunknak, hanem az utókornak is tartozunk.

Ezen aggódó gondolatoknak szomorú illusztrációja a turai honvédsír és emlékmű vandál megrongálása. (fénykép)

Van-e menség a megátalkodott barbárságra (butaságra)? Arcpirító példa, és sajnos nem kizárólag a tettesek szégyene (hisz, valószínűleg ők fel sem fogják, mit műveltek).

A tisztesség és kegyelet erkölcsi alapérték; függetlenül politikai rendszerektől és eszméktől (sírok és kegyhelyek meggyalázói az emberiség közösségéből zárják ki magukat).

Szegényebbé teszik magukat azok is, akik kizárják magukat március 15 megünnepléséből, hiszen '48 szelleme *mindannyiunké* – együttesen, politikailag feloszthatatlanul.

Tagadhatatlan: a szabadságharc katonái, mártírjai sokban különböznek egymástól; voltak köztük volt jobbágyok és arisztokraták; lángelkű republikánusok és királypártiak; radikálisok és békepártiak, katolikusok és reformárok, tábornokok és közkatonák.

Egyetlen dolog kapcsolta össze valamennyiüket: készek voltak küzdeni, s ha kellett életüket áldozni a *nemzeti függetlenség és a társadalmi haladás* ügyéért.

A reformkor és a szabadságharc politikusainak vitathatatlan érdeme, hogy felismerték: (hosszútávon) nem választható el egymástól a HAZA ÉS HALADÁS ügye.

Az 1848-49 óta eltelt csaknem másfél század történelme bizonyítja, hogy ha a nemzeti függetlenségért és a társadalmi haladásért folytatott küzdelem nem kapcsolódik össze, sőt egymás ellenében hat, akkor a következmény (előbb vagy utóbb) csak nemzeti tragédia lehet.

Végezetül, rendkívül időszerű két történelmi összefüggés kiemelése:

I. *A nemzet törekvései sohasem lehetnek teljesen függetlenek és elválaszthatatók a szélesebb európai és világpolitikai viszonylatoktól* a közvetlen szomszédainkhoz fűződő viszonytól, illetve a nagyhatalmi érdekek és a status quo helyzetétől.

II. Március 15. nem értelmezhető az azt megelőző, illetőleg követő történelmi események okságai láncolatából kiszakítva; azaz: voltak idők, mikor Széchenyi Istvánra, megint máskor Kossuthra és Bemre, és voltak idők mikor Deák Ferencre volt szükség.

Manapság leginkább egymásra van szükségünk. *Ez az ünnep valamennyiünké.*

Emlékezzünk hát, méltósággal és kegyelettel nemzetünk tavaszára.

Kálna Tibor

A Polgármesteri Hivatal tájékoztatója

ÜGYFÉLFOGADÁS

HÉTFŐ: délelőtt 8⁰⁰ – 12⁰⁰ óráig
délután 12³⁰ – 16³⁰ óráig
SZERDA: délelőtt 8⁰⁰ – 12⁰⁰ óráig
CSÜTÖRTÖK: délelőtt 8⁰⁰ – 12⁰⁰ óráig

TISZTSÉGVISELŐK FOGADÓNAPJAI

POLGÁRMESTER:

a hónap első és harmadik szerdája 8⁰⁰ – 16³⁰ óráig

JEGYZŐ:

a hónap második és negyedik szerdája 8⁰⁰ – 16³⁰ óráig

hivatali helyiségek	ügyek	tisztségviselők, ügyintézők neve, beosztása
FÖLDSZINT		
1. sz. iroda	Pénzügyek	Lukács Péterné csop. vez. Sima Istvánné pü. ea.
2. sz. iroda	Iktatás	Dolányi Katalimn ig. ea.
3. sz. iroda	Adóügyek	Zsigáné Pecze Iona pü. ea. Kajtor Péterné pü. ea.
4. sz. iroda	Hagyatéki- mezőgazdasági ügyek, egyéni vállalkozás	Seres Istvánné ig. ea. Szilágyi Szilvia adm.
5. sz. iroda	Műszaki csoport; Építési-, víz-, út-, és közlekedési ügyek	Tóth M. Imre műszaki f. ea. Benke Andrásné műszaki ea.
9. sz. iroda	Pénzügyi könyvelés	Ondreász Andrásné pü. ea. Káré Mihályné pü. ea. Bíró Ferencné pü. ea.
EMELET		
10. sz. iroda	Anyakönyvvezető, népeségnyilvántartás, gyámügy	Tóth S. Jánosné ig. ea.
11. sz. iroda:	Házasságkötő terem	
12. sz. iroda	Polgármester	Tóth István
13. sz. iroda	Adminisztrátor	Pásztor Jánosné
14. sz. iroda	Jegyző	Dr. Bozsik József
16. sz. iroda	Igazgatási csoport-vezető; Felnőtt szociális igazgatás, szabálysértés, lakás-helyiség gazdálkodás	Homolyáné Kiss Margit

Kell-e ügyfélfogadás?

Mint látható, ügyfélfogadási rendet határoztunk meg a hivatalban. Mire jó ez? – kérdezhetik.

Ha a hivatal miértünk, turai lakosokért van, akkor miért nem lehet reggeltől estig bármikor ügyet intézni?

Talán éppen azért, hogy az ügyek pontosabban el legyenek intézve!

Nem ritka, hogy egy délelőtt 10-15-en várakoznak az előtérben. „Csupán egy kérdés polgármester úr!” – mondják. S a kérdésből 5-10 perces panaszáradat kerekedik a szomszédra, a gyerekekre, a rendszere.

Közben telefonok, tervezők jönnek. Megbeszélte tárgyalás kezdődne, de melyiknek tegyek eleget? Úgy gondolom, a közösség érdeke az előbbrevaló. Az egyén ügyében pedig marad a szemrehányás. „Ez sem hallgat meg!” Pedig az egész falu ügye miatt kell elmenne. A munkatársak feladata a törvény szellemében eljárni. A törvények most szinte naponta változnak. Követésükhöz mindenkinek újra kell tanulnia az államigazgatást. Ehhez időre van szükség. Ezért kérem a lakosság megértését. Kérem higgyék el, mindannyiuk megnyugtatására jól akarunk dolgozni. Most az alapozásnál tartunk. Nem látványos az önkormányzat tulajdonviszonyainak rendezése. Nem látványos a leltározás, sem a traktorszántotta Neszür-dűlő adminisztrációs rendezése. Kínosan hosszadalmas. Türelem próbáló munka. Nem lehet ötpercenként felugorva másra figyelve jól végezni. Ezért kell a rend, a félfogadási idő. Biztosítani a munkában való elmélyült helyállást. Mint a rációból is tudják, nincs még meg a feladat- és hatáskörököt szabályozó törvény. A táblázatból látható, hogy a hivatalban a feladatkörök – a jegyző úr tapasztalatával és a munkatársak segítő hozzáállásával – már valamelyest felosztottuk.

Így szinte minden témakörnek van felelős ügyintézője. Kérem, bízzanak bennünk és tartsák tiszteltben igyekezetünket. Segítsék munkánkat a félfogadási idő betartásával. Előre is köszönöm mindannyiunk nevében.

Polgármester

KIVONAT

az Önkormányzati Képviselőtestület jegyzőkönyveiből

2/1991. sz. rendelet:

- 2§. (1) A képviselőtestület a működési és fenntartási kiadások előirányzatát 89 510 eFt kiadási előirányzattal állapította meg.
- (2) A képviselőtestület a felújítási előirányzatot 3 350 eFt kiadással állapította meg az alábbi feladatokra:
Általános Iskolák vizesblokk	1 750 eFt
Hivatali épület felújítása	1 560 eFt
Művelődési Ház vizesblokk	40 eFt
- (4) A képviselőtestület az általános tartalékot fejlesztési célú tartalékot állapította meg:
	1 000 eFt
és 1 500 eFt tartalékkal	

4§ Az 1991. évi tervek teljesítése érdekében fokozott súlyt kell helyezni a bevételek maradéktalan beszedésére, a hátralékok csökkentésére. Valamennyi gazdálkodó figyelmét felhívta a takarékos és gazdaságos pénzügyi lebonyolításokra.

3/1991. sz. rendelet:

Az Önkormányzati Képviselőtestület a Tura Nagyközség Önkormányzatának átmeneti Szervezeti Működési Szabályzatát a jegyzőkönyvben leírt módosításokkal elfogadta.

33/1991. sz. határozat:

Önkormányzati Képviselőtestület a Thököly út 26 szám alatti bérlakást nem értékésíti, bérlakás minőségében továbbra is fenntartja. A határozatról Sára Ferenc bérlőt értesítette.

36/1991. sz. határozat:

Az Önkormányzati Képviselőtestület az Oktatási és Kulturális Bizottság-, a Pénzügyi Ellenőrző Bizottság-, a Településfejlesztési és Közbiztonsági Bizottság-, és a Szociális Bizottság 1991. évi munkatervét elfogadta. Megbízta a bizottsági elnököket azzal, hogy a testületi ülést megelőzően 7 nappal a jegyző részére adják le a korrigált munkatervet, későbbiekben az előkészített anyagot törvényességi felülvizsgálat céljából.

Beszámoló a turai Vízmuételep munkájáról

A PVCSV turai vízmuételepe mai formájában 1982 májusa óta üzemel. A vízbázist az Alsóréten és a Galabos alatt lévő 14 db kút biztosítja. A kutakból bejövő vizet a Vízmuételepen lévő 3 db átemelő centrifugál szivattyú adja tovább a lakosságnak és a bagi egységnek, ami újabb átemeléssel továbbítja a vizet Galgamácsának, illetve Kartalnak.

A jelenlegi állapotban víztisztításra nincs szükség, de azonnali klórozáshoz biztosítottak a feltételek.

Az egységhez tartozik a Vácszentlászlói úton lévő 700 m³-es víztorony, melynek célja a hálózati nyomás szintentartása. Sajnos ez a nyári csúcsidőszakban nem megoldott, mivel a víztoronynak nincs külön töltővezetéke.

A víztermelés napi 4-5 ezer m³, nyáron napi 6-7 500 m³ között mozog.

A turai üzemegység folyamatos műszakban dolgozik. A hibaelhárítások miatt készenléti és ügyeleti szolgálat is működik. Az ügyelet a kutak hétvégi ellenőrzésére, a készenléti a csőtörések elhárítására alakult. Turán havonta átlag 20 csőtö-

rés van. Leggyakoribb a Zsámboki és Vácszentlászlói úton, melynek oka, hogy a nyomócső vasból van, így a korrózió hatására gyakran kilyukad. A csőtörések másik fajtája, a házi bekötések hibájából ered, így azok előfordulási helye változó. A hibaelhárításokhoz a turai telepen egy db árokásó és egy db gépkocsi áll rendelkezésre. A csőtörések megszüntetését öt szakember végzi. A turai egységhez még Galgahévíz vezeték-rendszerének javítása, karbantartása is hozzátartozik. Turán a lakosság 75 %-a kötetten be telkére a vezetékes ivóvizet. A jelenlegi lakossági bekötési árak 7 000-15 000 Ft-ig terjednek. Az összeg a vezeték anyagától és távolságától függ.

Turán 1990-ben 1 730 000 m³ vizet termeltünk. Ebből a turai lakosok mintegy 200 000 m³ vizet fogyasztottak.

1990-es ellenőrző mérésekből kiderült, hogy a vízminőség nem romlott. A minőség védelme alatt azonban égető szükség lenne a község csatornahálózatának mielőbbi kiépítésére.

Pásztor Gábor
üzemegység vezető

A hónap egyházi ünnepei

A keresztény ember nagyböjt eleje óta bűnbánattal, jócselekedettel készül a nagyhétre, hogy a szenvedő Krisztus nyomába lépjen, osztozzon annak sorsában. Segítségére van ebben a nagyböjti lelkigyakorlat és keresztútjárás, ahol végig elmélkedik Krisztus szenvedését és halálát.

Az alábbiakban most ezt az utat járjuk végig történeti sorrendben, fölhasználva röviden a Szentírást és az egyházi tanítás idevágó részeit.

Virágvasárnap, a nagyhét első napja: Szünet előtti Jézus ünnepélyes menetben vonul be Jeruzsálem városába. A nép örömjongással fogadta. Ruhákat raktak eléje és pálmafa ágakat lengettek. Ennek emlékére az Egyház ma barkát szentel és a szentelt barkával körmenetet tart. A barkaszentelést szentmise követi, melynek ige liturgiájában felhangzik a passió, az Úr Jézus szenvedéstörténete.

Nagycsütörtök: Az esti misében az utolsó vacsora termébe lépünk. Megemlékezünk az egyházi rend (papszentelés) és az Oltáriszentség megalapításáról. Az Úr Jézus szenvedése közeledtére emlékeztet: elhallgatnak a harangok. A mise végén megfosztják az oltárt minden ékességétől. „Szétosztották egymás között ruhámat és köntösömrre sorsot vetettek”. (21. zsolt.)

Nagycsütörtök este együtt virrasztunk a Getszemáni kertben „Vérrel verítkezve” Megváltóval. „Meghatódva szemléljük az Üdvözítőt legnagyobb elhagyatottságában: Verejtéke, mint megannyi vércsepp hullott a földre” (LK 22,44) E jelenet megerősíti akaratunkat, hogy teljes megadással és belső odaadással vállaljuk a

szünetet, amelyet Isten küld ránk. (XXIII. János „Lelki naplójából”)

Nagypéntek: Jézus Krisztus szenvedésének és kereszthalálának napja. Jézus megengesztelte helyettünk a mennyei Atyát, méltó elégtételt adott bűneinkért. Jézus holtteste három napon át sírban nyugodott. Nagypénteken a szertartás után és nagyszombaton a szertartás kezdetéig ellátogatunk a templomban elhelyezett jelképes szentsírhoz. A megfeszített sírja dicsőséges, mert harmadnapon Jézus diadalmasan föltámadt.

Nagyszombat: Nagyszombaton az egyház Urunk sírjánál időzik, az Ő szenvedéséről és haláláról elmélkedik. Az oltár megfosztva áll, a szent áldozatot nem mutatják be mindaddig, amíg csak az ünnepi vigília, vagyis a föltámadás éjszakai virrasztva várásának liturgiája be nem fejeződik. Urunk feltámadására várunk. Ősi hagyomány szerint ezt az éjszakát az Úrnak kell szentelni.

Húsvétvasárnap: „Föltámadt Krisztus e napon! Alleluja!” Örömeinktől viszhangzik a templom és minden igaz hívő szíve. Jézus Krisztus feltámadásával kiteljesítette tanítását és életművét. A II. vatikáni zsinattal valljuk: „Az egyház minden héten egy napon, amit az Úr napjának is neveznek (vasárnapon) megemlékezik az Úr feltámadásáról, amelyet az év folyamán egy alkalommal, húsvétkor a boldogságot szerző szenvedéssel együtt, mint legnagyobb ünnepet ül meg.” (Lit. Kons.V.102.)

Barcsi Zsolt

BEPILLANTÁS A BÖLCSŐDE ÉLETÉBE

Bölcső...

Egyik legszebb szavunk. Belőle származik a „bölcso” elnevezés. Csecsemők és kisgyermek intézménye (3 hónaptól 3 éves korig), ahol szakszerűen ellátják a gyermekeket, míg a szülők dolgoznak.

A turai községi bölcsőde 1956-ban jött létre.

1961-ig ún. „időszakos bölcsőde” volt, csak áprilistól szeptember végéig tartott nyitva.

Így tudhatták biztonságban kisgyermeküket azok az anyák, akik a mezőgazdaságban dolgoztak, vagy más idénymunkát vállaltak.

1961. január 1-jén vált állandó (tehát egész éves), községi (tehát nem üzemi, gyári) bölcsődévé.

20 férőhellyel működött ekkor. Alig 2 év múlva: 1963 júniusában, az igényeknek nagyarányú növekedése miatt (nők tömeges munkába állása, 20 hetes szülési szabadság) 40 férőhelyre bővítette az akkori községi tanács, nem kis anyagi ráfordítással.

A GYES, GYED bevezetésével nem csökkent jelentősen az igény. Hogy 1987. óta újra 20 férőhelyessé minősült bölcsődénk, az elsősorban a születések számának szomorú csökkenésével magyarázható...

1991. február 20-án 17 két-három éves gyermek jelenti a bölcsődei létszámot. (Az előzetes tájékoztató szerint áprilisban jelentős növekedés várható.)

A 17 gyermek két csoportot alkot.

Négy szakképzett gondozónő látja el őket, a természetes napirend szerint 10-14 óráig tart a „csúcsidő”, ezért a gondozónők munkaideje 6-14, illetve 10-18 óráig tart.

A bölcsődevezetőn kívül egy szakács, egy takarító, egy mosónő és egy kisegítő (ott helyettesít, ahol szükség van rá) dolgozik a bölcsődében. A gondozónők csecsemő- és gyermekgondozó képesítéssel rendelkeznek, amit szakmunkásképző intézetben szereztek. (Részben a 8. osztály elvégzése, részben érettségi után.)

Molnár Józsefné (akinek első munkahelye a turai bölcsőde – 28 éve dolgozik itt) az Egészségügyi Szakdolgozók Központi Továbbképző Intézetében kapta szakgondozónői képesítését.

Havi egy alkalommal szakmai tanácskozáson vesz részt a megyei módszertani bölcsődében – Kerepestarcsán.

Szükség van a komplex, naprakész szakmai tájékozottságra, hisz a bölcsődében is a vezető az egyszemélyi felelősség. A vezető dönt munkajogi kérdésekről, ő tájékoztatja a szakácsnőt a korszerű bébiételek elkészítési módjáról, módszertani kérdésekről tanácskozik a gondozónőkkel, kapcsolatot tart a szülőkkel, dr. Szabó Csaba gyermekorvossal, a Polgármesteri Hivatallal, óvodákkal stb.

A KÖJÁL (jegyzőkönyvek tanúsítják) elégedett a bölcsőde körülményeivel, rendjével. Bár az épület eredetileg nem a mostani célra készült (a háború előtt magántulajdonban lévő

savanyító üzem működött benne), kényelmes helyet biztosít a kisgyermeknek.

Egy átalakított (itt vetkőztetik le gyermeküket a szülők, itt adják át a gondozónőnek, aki bölcsődei ruhába öltözteti); négy csoportszoba, két fürdőszoba, konyha, mosó- vasalóhelyiség és raktárak szolgálják a zökkenőmentes működést. A 153,6 m²-es udvar kellően tágas, a két homokozó jó játszóhely, a gondozott bokrok-fák nyáron árnyékot adnak, és óvják a levegő tisztaságát. A bölcsődében egészséges gyermekek ápolása, gondozása folyik. Tervezett, irányított pedagógiai tevékenységről nincs szó. A gondozónők legnehezebb és legszebb feladata a *lehetőség* biztosítása – az életkorak megfelelő játszóhoz. Csend, nyugalom – ha kell, tér – ha arra van szükség. Javítják a szót, segítik a mozgást, verselnek, énekelnek – hogy legyen mit utánozni. (A kisgyermek hamar megérzi, hogy a gondozónő az „övé”!) Ötletgazdagnak kell lenniük a szituációteremtésben, mert a bölcsődében alig van játék. Az elérhető áron kapható játékok rossz minőségűek, nem tartósak. Marad a gondozónő találékonysága és a kisgyermek fogékonysága... A szülők napi 30 Ft térítési díjat fizetnek a gyermekért. A három gyermeket nevelő családok és a gyermeküket egyedül nevelő szülők ennek 50%-át fizetik. (A térítési díjak keveset fedeznek a fenntartási költségekből. A hiányzó összeget részben az állam, részben az önkormányzat fedezi.)

Minden kisgyermeknek (főképp csecsemőnek) otthon, szerető szülők mellett van a legjobb helye. És ezer oka van mégis a bölcsődék létjogosultságának. Lepusztult gazdaságú országunkban egyre több lesz... A bölcsőde vállalná GYES-en lévő anyák gyermekeit is – esetleg napi pár órára –, ha ezzel segíteni tud. Jelenleg két GYES-en lévő szülő élelmet visz haza gyermekének a bölcsőde konyhájáról, mert így időt, pénzt, fáradságot takarít meg, és friss, változatos étellel táplálhatja gyermekét. Többen is élhetnének ezzel a lehetőséggel!

Molnár Józsefné véleménye szerint a bölcsődei dolgozók sokra képesek. Vállalnák az enyhén fogyatékos, mozgássérült, fejlődésükben elmaradott – esetleg 3 évesnél idősebb gyermekcsoport ápolását is. (A felvetés továbbgondolásra érdemes... Lakóhelyünknek megoldatlan gondja ez. A képviselőtestület 1991. február 25-i ülésén foglalkozott a témával). Bölcsődénk nem korszerű. 1987 óta komolyabb beruházás nem volt. A gyerekek sok ruhát koptatnak. Három év óta nem újult meg a készlet... A ruhajavítást a dolgozók végzik. Csak a szükséges berendezéssel rendelkeznek, a konyhának nincsenek modern gépei. A feladat nehéz, a felelősség óriási. De: nem lehet a csetlő-botló, nyiladozó értelmű apróságokat nem szeretni. (Milyen sokáig tart az ember gyermekének kiszolgáltatottsága...) A bölcsődei munkát nem lehet rutinból végezni. *ÉRZELEM* kell hozzá. Ez esetben: gyermekszerelem. És ez nem kevés!

Erdélyi Ágnes

A rosszkedvű forradalom

(III. bef. rész)

A pártállam utolsó kormányának, a Németh-kormányának (mely), miután „szalonképtelenné” vált a kommunista jelző, szocialistának definiálta magát) kétségkívül nagy érdeme, hogy végrehajtotta a békés rendszerváltást, az országot átvezette a polgári demokráciába, s külpolitikájával hozzájárult Európa megosztottságának felszámolásához.

Azonban az elődei által létrehozott csódtömeget maga előtt görgetve, a népszerűtlen intézkedéseket csak immel-ámmal, többnyire csak szavakban vállalta fel. Nem tudott gyökeresen szakítani pártállami múltjával.

Csak azt tette, amit tehetett: mennie kellett.

A valóban drámai intézkedések meghozatala, a gazdasági rendszerváltás minden következményével az Antall-kormányra hárult. Szegény kormányának már kezdetben sem volt könnyű dolga, nem tudni, kivel gyűlt meg jobban a baja, az ellenzékkel, vagy egyik-másik koalíciós partnerével. (A kényszerházasságok már csak ilyenek.)

A választási kampány során a tömegek elhitték, hogy valóban van egy „nyugodt” erő, mely különösebb megrázkódtatások nélkül képes kivezetni az országot a válságból.

A dolgok aztán még a vártnál is kedvezőlenebbül alakultak, a „nyugodt erő” ideges lett, s végül kapkodni kezdett: a válságot nem tudta kezelni, a kormányzásban tekintélyuralmi jegyek jelentkeztek. A kormánypárt megtúrta és megtúrta

padsoraiban a dilettánsokat és demagógokat. A kormányzati politikát jellemzi a beleérzőképesség teljes hiánya (pl. taxis-blokád) és az tévedés miszerint a választók bizalmát elég volt egyetlen alkalommal elnyerni, azért napról napra meg kellene harcolni.

A jószándékú dilettantizmusban méltó partnere volt a kormánynak az ellenzék, és jöttek a parttalan parlamenti szócsaták: a zsidózás, a hordózás, a nép-nemzeti gerinc, a bolsevistázás, a kijelentések és kivonulások.

A népben pedig egyre gyűlt és gyűlik az indulat, a keserűség. Pedig, az egyszer már elvesztett bizalmat sokkal nehezebb visszaszerezni. És ha ez még mindig nem volt elég, jött a sajtó; a TV, rádió, mely halálmadárként szüntelenül azt hughogta, hogy „bármit teszel, így is – úgy is belegebedsz.”

Hát csoda, hogy mi lettünk a világ legpeppszimistább nemzet?

Ha egy nép már nem bízik vezetőiben, legalább az önmagába vetett hitét, önbizalmát nem lenne szabad szétrombolni!

Valaki már szól egyszer az írástudók felelősségéről, megint valaki más az írástudók árulásáról, szavai nehogy ma is igazolást nyerjenek.

Tartok tőle, sokan vannak még e kis hazában olyanok, akiknek el kell dönteniük, tovább fűrészelik-e azt az ágat, melyen ők maguk is ülnek.

Kálna Tibor

„A fényes nap immár lenyugodott” címmel invitálta a meghívó a közönséget a Művelődési Házba február 20-án estére.

A nem túl nagyszámú, de annál szélesebb korosztályt képviselő közönség nem bánta meg, hogy szabadidejét erre áldozta, mert valamennyiünknek igazán szép élményben volt része.

Maczkó Mária a népművészet ifjú mestere (aki nem tudná népdal-népzene) szép tónusú, tiszta hangja és Szabó András előadóművész remek orgánuma és kitűnő előadása felejthetetlen estét szereztek a jelenlévőknek.

A legrégebb magyar nyelvű szöveg (Halotti beszéd és Könyörgés-től elindulva Balassi Bálint, Illyés Gyula költeményein keresztül a mai határainkon kívül élő költőkig nagyon jól érzékeltük a folytonosságot, az egyes versek közötti egy-két mondatos történeti áttekintéssel.

Közel egy hónap után is úgy érzem (érezzük), hogy jó magyarnak lenni, s valahogy lélekben gazdagodva tértünk nyugovóra.

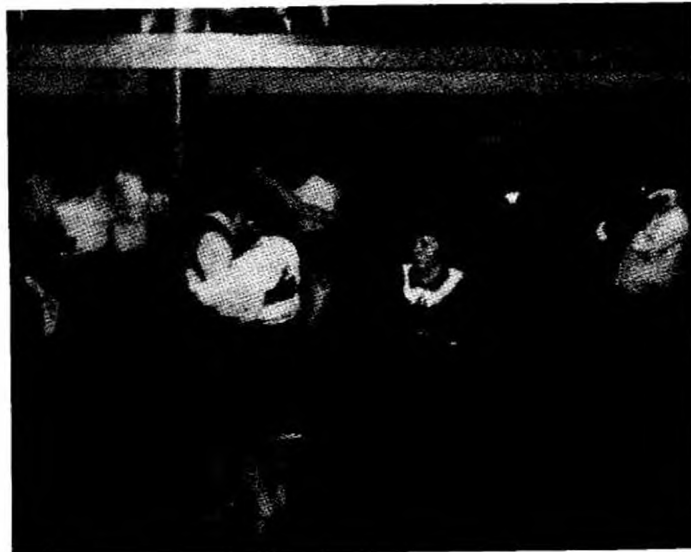
Azt hisszük gyakrabban lenne szükség ilyen találkozóra, ahol kíváncsok lenne legalább a VII-VIII. osztályosok részvétele.

Marika és András, köszönjük!
Sára Mihály

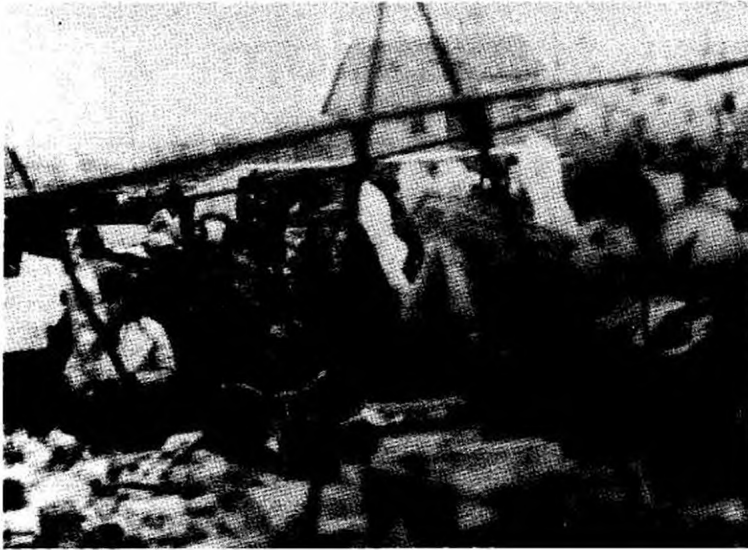
A műsorban hallható volt:

Halotti beszéd és könyörgés
Ómagyar Mária-siralom
Lehullott a Jézus vére...
Balassi Bálint: Borivóknak való
Balassi Zsigmond feljegyzése
Balassi Bálint halálának körülményeiről
Rimay János: Az idő jósága
Sárközi Máté: Egy katonaeének
Boldogasszony anyánk
Gyászba borult egek
Illyés Gyula: Naplójegyzet 1940.
Vári Fábrián László: Monda
Kulcsár Ferenc: Ének sírás után
Magyar Lajos: Csoma Sándor naplója
Testvér mikor az úton jársz
Fábry Zoltán: Emberirodalom

BATYUSBÁL '91

1991. február 9.

„Én elmentem a vásárba félpénzen...”

A turai vásárnak többszáz éves hagyománya van.

1585-ből való az a feljegyzés, amely leírja, hogy a környező végvárok vitézei lecsaptak a török vásári kereskedőkre, akik menekülés közben áruikat a Galgába dobálták.

Az idei márciusi vásár békés volt, nem zavarta meg semmi, sőt az időjárás is kedvezett. A vásártéren talpalattnyi hely sem volt kihasználatlanul. Négy-öt sorban szorosan egymás mellett sorakoztak a sátrak, pultok, melyeken több tízmillió forint értékű árut kínáltak a kereskedők, kisiparosok a nagyszámú turai és környékbeli vásárlatóknak.

A legnagyobb forgalom a malac-vásáron bizonyodott. Több ezer malac várt új gazdára. Na-

gyon soknak sikerült is, mert az előző évihez képest jóval olcsóbban kerülhettek a kocsikon lévő szállítóládákba (takarmányellátási gondok) a 15-20 kg-os malacokat 1 200 Ft, a választási malacokat 600-800 Ft-ra lehetett lealkudni, megkíneken hogyan sikerült.

A vásár még az Aradi utcában is folytatódott. Mindkét oldalon hosszú sorban kínálták a kint ruhákat, népviseleti darabokat, cipőt, csizmát, meg sok apróságot.

„Jó vásár volt” – annak, aki el tudta adni áruját,
– annak, aki megtalálta számítását a vásárolt áruban,
– annak, aki örömet szerzett a „vásárfiával” szeretteinek.

De a vásáron voltak mások is, akik majd legközelebb lehetnek elégedettek...

Ilyen a vásár. Nemcsak Turán.

Benke István

Budapesti Tavasz Fesztivál GÖDÖLLŐI PROGRAMJAI

- Március 21-én 18 óra (művelődési központ)**
A Budapesti Tavasz Fesztivál gödöllői programjainak megnyitója
- Március 21-én 18 óra (Gödöllői Galéria)**
Medgyaszay István építőművész kiállításának megnyitója
- Március 21-én 19 óra (Chopin Zeneiskola)**
MUKK JÓZSEF dalestje
- Március 22-én 19 óra (művelődési központ)**
Büchner: Woyzeck (Újvidéki Színház)
- Március 24-én 19 óra (művelődési központ)**
Szokolay Balázs zongorahangverseny
- Március 26-án 16 és 17 óra (Liszt Ferenc Múzeum, Budapest, Vörösmarty u. 35.)**
Zenés tárlatvezetés
- Március 27-én 19 óra (Bartók Béla Emlékház Budapest, Csalán u. 29.)**
Zenés tárlatvezetés
- Március 27-én 19 óra (evangélikus templom)**
AFFETTI MUSICALI EGYÜTTES hangverseny

Március 28-án 19 óra (művelődési központ)

Hrabal: Szigorúan ellenőrzött vonatok (nyíregyházi Móricz Zsigmond Színház)

Március 29-én 19 óra (művelődési központ)

Calderón: Az élet álom (kaposvári Csiky Gergely Színház)

Március 21-31. között:

SÉTÁK A GRASSALKOVICH KASTÉLYBAN
hétköznap 17 órától, hétfőeken 11 órától indulnak csoportok

Anyakönyvi adatok

1991. február hó

Születés:
Belovai Anita, Farkas Dávid,
Gulyás Judit, Kállai Angéla,
Kátai Alexandra, Meleg Dániel
Mihály, Pupos Attila, Rácz
Rebeka, Szabó Mária, Tarján
Tímea, Teller Gábor, Tóth Bá-
lint, Tóth Mihály Zoltán, Tóth
Nikolett, Vidák Kitti.

Házasságkötés

Stéhlík Lajos és Szilágyi Veronika Mária

Halálozás:

Baráth Jánosné sz. Tóth Veronika, Benke József, Gólya József, Ondreász József, Sára Gábor, Szabó János, Szénási Ernő, Szilágyi Józsefné sz. Csányi Erzsébet.

Tura, 1991. február 28.

POSTALÁDÁNKBÓL

T. Szerkesztőség!

Afelett (nem kis!) örömben, hogy újra olvashattam egy turai havilapot, előtolakvó gondolataim „keresztüzeben” írnek néhány sort az első számmal kapcsolatos benyomásaimról.

Ime!

Ez a lap: nem rossz! (tényleg)

Annak ellenére, hogy küllemét tekintve jócskán elmarad a közvetlen elődjétől – a Turai Napokra gondolok –, tartalmilag (s ennek örültem!) megfelel (szerintem!) annak a követelménynek, amit támasztani lehet egy közéleti havilappal szemben.

Miféle követelményről lévén szó?!

Az elsőrendű követelményről!

Azaz: egy helyi lap szerkesztésének vezérlőelve ne legyen nagyon más, mint a tájékoztatás. S ez a tájékoztatás történéjé (ha lehet!) mindenféle manipulációs szándék nélkül, hiszen a különféle manipulációkból amúgy is minden ember megkapja a maga adagját a „mass média” jóvoltából. Sőt, azon túl is! Ezért örvendetes, hogy a Turai Hírlap szerkesztése (eddig legalábbis!) a tájékoztatás jegyében történt.

Ahogy a cikkeket olvastam a hivatalok át-

szervezéséről, a közbiztonságról, a gázprogramról, az ált. isk. „figyelemre méltó” adatairól, a kulturális tevékenységről, a helyi sportról, s a lap utolsó oldalán lelhető közhasznú információkról, mindannyiszor az volt az érzésem, hogy hasznos tudnivalókkal lettem gazdagabb.

Ezt az érzést csupán az a cikk szüneteltette néhány percig, amely A rosszkedvű forradalom címet viseli, és az 5. oldalon olvasható. Az az írás egy magánvélemény szeretne lenni (ha jól sejtem!), s a rendszerváltást illető elemzésben fejlődve, a szerző Kádár-rendszer iránti „mély utálatában” gyökerezik.

Ez utóbbi nem lenne olyan nagy baj!

Az viszont már baj (is lehetne), hogy a cikk, lényegében manipulatív jellegű. Noha az írásban „nyúzsognék” a helytálló megállapítások, hatásukban mégis igaztalanok válnak, attól az egy-két módfelett naív állítástól, amittől a szerző nem tudta megkímélni magát (meg az olvasót sem!)

A cikket azonban nem elemezném (most még), hiszen nincs befejezve.

Egyet (vagy kettőt) azért kérdeznék a szerzőtől...

Egy: Kiknek a nevében ír, amikor magánvé-

leményt közöl?! Véleményét ugyanis többes szám, első személyben kezdi, s ennek a szép szokásnak a Kádár-rendszer sajtójában volt nagy divatja (ha jól emlékszem!)

Kettő: Ez nem is kérdés akar lenni, hanem inkább kérdés (óhajtás!) Reménykedek, hogy a cikk folytatásában kicsit bővebben olvashatok majd azokról a „háttérben maradt vezetők”-ről, aki pl. községünkben (mit tesz isten!) épp „most válnak burzsoákká”. (Húha!)

Tán megteszi a szerző, hogy a Turai Hírlap olvasóit nem hagyja kétségek között vergődni, s a folytatásban ismerteti, kikre gondol pontosabban. Csupán a régi vezetőkre, vagy netán azokra is, akik a Kádár-rendszerben is igencsak „megdolgoztak” a pénzükért anélkül, hogy a rendszer hívei lettek volna!?

Jó lenne ám, ha én (mint olvasó!) tájékoztatva lennék mindezekről, ha már a cikk első részét olvasván kénytelen voltam megtudni, hogy (a cikkből idézek!) „mi történt velünk, és van-e reménysugár?”

(Bizony!)

üdvözlettel: Tóth Máté J.

Ui.: Természetesen hozzájárulok a fenti íromány változtatás nélküli lekötéséhez.

Tisztelt Tóth Máté J. úr!

Örömmel vettük levelet, melyben lapunkkal kapcsolatos benyomásait közli. Érdeklődése és lapunk iránti figyelme rendkívül megtisztelő. Észrevételeit köszönjük, szakhatáryeinkszünkhasznosítási későbbi szerkesztői munkánk során.

Az újság külalakjával kapcsolatos megjegyzésével egyetértünk, valóban sok kívánivalót hagy maga után lapunk külleme, sok az elírás, pontatlanság, mellélítés, s ez olykor a tartalom rovására is megy.

Az Ön által is pozitív értelemben említett tájékoztató jellegét a Turai Hírlap továbbra is igyekszik megtartani.

Érdeklődéssel olvastuk a „Rosszkedvű

forradalom” c. cikksorozatáról írt kritikusszövegét is.

Mindenképp örvendetes dolog, hogy Önt nehéz manipulálni, bár ez nem állt a szerző szándékában – lévén szó csupán magánvéleményről – mint ahogyan azt Ön helyesen meg is jegyzi.

Ha mégis manipulatív „kicsengése” van a cikknek, az minden bizonnyal a szerző stilisztikai felkészültségének hiányosságaira vezethető vissza.

Hasznos és tanulságos lenne, ha Ön konkrétabb, hogy mely megállapításokat tartja helytállóknak, s melyeket módfelelt naivnak.

Tisztelettel:
a Szerkesztőbizottság

„törnek”, „sokkhatás”, „elvesztettük”, „problémáinkat”, „megoldatlan”, „összeomlását”...

Aztán (végre!) egy bekezdés: „emberibb”, „bűvölet”, „hittünk”, „békével”, „jóléttel” – de nehogy örüljek, mert egy sorral lejjebb már: „gumibotok”, „láncaltak”, „vérző Baltikum”, „lángoló olajkutat”...

Folytatván: „mély válság”, „keserűség” – és megint „pesszimizmus”...

Egy kis érdekesség: „kisebb”, „vékonyabb”, „vesztfenivalónk”...

Majd: „derűre-ború”, „nemzeti katasztrófák”, „alagútban”...

S végül: „nyugszik”.

Bravó!

Mért ne lehetne egy olyan érzésem (ezek után!), hogy valaki (valakik?) – ez zavaros, mert a szerző következetesen többes szám, első személyt használ – szeretné (szeretnék?), ha én, az olvasó pesszimizista lennék. Pedig én nem vagyok az (meg nem is leszek!). Ahogy egy nemzet sem lehet pesszimizista (de soha nem is volt!).

Az Ezredév című írástól azonban kicsit „lekozomlalt”, az agyam. Friss levegőre van szükségem, így aztán kinyitom az ablakot. persze

A szerző ígéri, hogy nem hagyja Ön „kétségek között vergődni”.

(Sajnos terjedelmi okok miatt az egyszerre egybefüggően megírt cikket csupán részletekben tudtuk közölni, ezért valamennyi olvasónk elnézését és megértését kérjük!)

Tisztelt Tóth Máté J. Úr! Találom az Ön kijelentése is, miszerint a Kádár-rendszer terminológiája megmetyeljezte sokunk kifejezés (önkifejezés) módját, ezt Ön a hozzájuk eljutott írásával is bizonyítja, ugyanis leveléből nem derül ki egyértelműen, hogy Ön is csupán „magánvéleményét” közli, avagy az olvasóközönség szélesebb rétegeiben is végzett (netán) valamiféle felmérést vagy közvéleménykutatást.

Tisztelettel: Kálna Tibor

Lapzártakor érkezett hozzánk Tóth Máté J. úr újabb levele, melyet az alábbiakban közlünk.

A madár (mint tízegegnéhány varjú!)

Károkozás lesz a tárgya e beszélvények.

Túl a kertünk végén, az erdőszéli topolyfák hegyében varjak ülnek. Vannak mindezek több, mint tízen, s jobbra némán gubbasztanak a rövid ágakon. Néhatájt azonban (ki tudja, miért) érdes hangjukon ráreccsente-nek, és igencsak csacska acsakodást csapnak. Mindeme varjúmegnyilatkozásukat a csukott ablakomon keresztül is hallom.

De félre mostan a varjak károkozásával, hiszen épp a Turai Hírlap februári számának Ezredév (?) című írását olvasom. Immáron másodsor. Elsőre (ugyanis!) kissé furcsának tűnt. Most is annak tűnik kiemelek a szöveggösszefüggésből néhány színtagmát, főnevet, igét stb.

Emígy: „legdrámaibb évszázad”, „morális veszteség”, „pesszimizisták”, „romokból”, „semmiből”, „reményeik hiábavalóságát”, „kétkedők”, „illuzióikat veszítették”...

Továbbá: „bezárul”, „lebénul”, „letargiába esik”, „szorongás”, „féljelem”, „szakadtak”, „kegyetlen igazságok”...

Nincs még vége: „lefojtott feszültségek”,

egész jól lehet hallani a varjak lármáját. Érdekes, hogy a varjak ott, a „magasban”, ez a programjuk mostanság. Hogy tudniillik: többet kárognak a kellelénél. Engem nem zavarnak különösebben, ámbár nem szeretem a károgaást. Idétlen egy madárhang (nem?). Azt, persze, sose tudtam, hogy egy varjú attól varjú-e, hogy károgo, vagy azért károgo, mert varjú. Nem tudom, melyik az igaz. Lehet, hogy mindkettő. Egy biztos: nem értek a varjak nyelvén. De azt tudom, hogy a varjú egy békés állatfajta. Kisebb-nagyobb veszélyt csak a veteményezést követően jelenthet. S momentán: még nincs veteményezés. Momentán: csak károgaás van.

Azért, sajnálom, hogy nem beszéltem a varjak nyelvét. Ez biz nagy kár. (Kár-kár-kár!)

Mateus

Apropó! Hajlandó vagyok az Ezredév c. írás szerzőjét meginvitálni egy kis gondolatcserére a lap hasábjain, a turai polgárok nyilvánossága előtt. Tán lenne némi esélyünk arra, hogy visszatáljunk (a cikkből idézek!) „azokhoz az alapokhoz, melyeken az emberi civilizáció nyugszik.”

RÖVID HÍREK

Az általános iskola nevelőtestülete 1991. február 14-én du. 3 órakor tartotta félévi értekezletét. Az értekezleten jelen volt Tóth István polgármester és Kuti József képviselő is.

Az általános iskola tornacsapatai I. helyezést értek el a Diákolympia megyei bajnokságán Nagykörösön: 1991. február 23-án.

Csapatnévsor: I. korcsoport: Galambos Edit 3.d, Tóth Éva 4.a, Kovács Ágota 4. c, Kovács Éva 2.d, Békési Nikolett 3.a, Varjú Edit 2.a, (Tóth Mária 3.a)

II-III. korcsoport: Szabó Andrea 7.a, Kuti Marietta 7.c, Bolbás Anikó 8.c, Sára Éva 8.a, Boda Klára 6.a, Szilágyi Gyöngyi 5.a, (Szilágyi Anita 7.e, Bolbás Enikő 7.b)

Köszönet és elismerés a testnevelő tanároknak:

Varjú Mihálynénak, Bertók Bélának, Tóth G. Erzsébetnek.

Jó eredménnyel végeztek az általános iskola tanulói a Gödöllőn megrendezett szaktárgyi (tanulmányi) versenyeken február 23-án.

Helyezések: Meleg Erika 8.d földrajz II.
Tóth Kornélia 8.b biológia III.
Éliás Mariann 8.b fizika III.
Tóth Tímea 8.c helyesírás,
kiemelkedő eredmény
Szénási Tamás 6.b számítástechnika III.
Mihalicza József 6.d számítástechnika IV.

Gratulálunk a tanulóknak az eredményhez, tanáraiknak pedig (Czira Istvánné, Jenei Csabáné, Jónás Sándorné, Békési István, Seszták Sándor, Kardoss Imre) a sikeres felkészítő munkájához.

A 4. és 5. osztályos tanulókból álló focicsapat – az iskolában működő DSK „színeiben” – a tápiószecsi FARSANGI KÖLYÖKTORNÁN III. helyezést ért el. (1991. III.23.)

Csapatnévsor: Kuti László 5.d, Szilágyi Balázs 5.d, Tóth Gergely 4.a, Gólya Tamás 4.a, Szilágyi Szilárd 4.b, Ignác Zoltán 4.a, Sümei Ádám 4.b, Hubert Norbert 4.c, Módor Péter 4.c, Jónás Sándor 4.c.

A torna legjobb kapusa díjat Tóth Gergely nyerte. A gyerekek osztályfőnöki dícséretet kaptak. Köszönet Tóth M. Imre edzőnek!

Gregán Jánosné zene tanár február 23-án du. 4 órakor tartotta félévi hangversenyét, a művelődési házban. A hangversenyen zeneóvodások, kisiskolások és felsőtagozatosok mutatták be hangszer tudásukat.

A képviselőtestület kibővített oktatási bizottsága március 1-jén tartotta alakuló ülését. Az összejövetelen a Diákönkormányzat 7. és 8. osztályos képviselői is jelen voltak.

Az általános iskola 1991. március 8-án (csak véletlen, hogy nőnapon) egy db. SANYO rádiómagnót és két garnitúra angol un. tankönyvcsaládot kapott ajándékba a Vigyázó Körtől. A tankönyvcsalád két tanári kézikönyvből, két tanulói könyvből és két tanulást segítő magnókazettából áll. A kör fontosnak tartja az iskolai nyelvoktatás színvonalának javítását.

FONTOS TUDNIVALÓ!

1991. április 1-jétől minden szombaton ügyfélszolgálatot tartanak a rendőrség megbízottjai a számukra kialakított új irodában, a volt GAMESZ helyiségeiben.

Az ALEX Kereskedelmi Kft. 1991. április 5-én és 6-án Mezőgazdasági Gazdanapot tart a turai Galgamenti MGT SZ Haraszti Majorjában lévő telephelyén.

Program:

- mezőgazdasági gépek,
- Sluis–Groot értékesítéssel egybekötött vetőmag, és
- izraeli csöpögtető öntözési rendszer bemutatója.

Palotás János
ügyvezető igazgató

LABDARÚGÓ BAJNOKSÁGOK

	FELNÖTT	IFJÚSÁGI
18. forduló: 1991. március 23-24.		
Maglód – Tura	15.00	13.00
19. forduló: 1991. március 30-31.		
Tura – Pánd	16.00	14.00
20. forduló: 1991. április 6-7.		
Újhartyán – Tura	16.30	14.30
21. forduló: 1991. április 13-14.		
Monor – Tura	16.30	14.30
22. forduló: 1991. április 20-21.		
Tura – Péteri	17.00	15.00
23. forduló: 1991. április 27-28.		
Sülysáp – Tura	17.00	15.00

24. forduló: 1991. május 4-5.		
Tura – Újlengyel	17.00	15.00
25. forduló: 1991. május 11-12.		
Örkény – Tura	17.00	15.00
26. forduló: 1991. május 18-19.		
Tura – Abony	17.00	15.00
27. forduló: 1991. május 25-26.		
Kakucs – Tura	17.00	15.00
28. forduló: 1991. június 1-2.		
Tura – Nagykáta	17.00	15.00
29. forduló: 1991. június 8-9.		
Tápiószecső – Tura	17.00	15.00
30. forduló: 1991. június 15-16.		
Tura – Délegyháza	17.00	15.00

Autóbusz bérlet árusítás helyi és helyközi járatokra minden hó 1-7-ig a turai Könyvtárban. Hétköznap: 8-17 óráig Szombaton: 8-12 óráig Szerda: szünnap

Igazolvány készítés, autóbusz rendelés, külföldi utak szervezése.
VOLÁNBUSZ Gödöllői Üzemigazgatóság
Elszámoltató pénztár Szilágyiné

A Turai Hírlap vásárlási helyei:
Posta, Könyvtár, Vasúti üzlet, Piac-tér (Átsné)

Kiadja: a Turai Polgármesteri Hivatal
Felelős kiadó: Tóth István polgármester
Nytsz.: B/BHF/567/P/91.

Felelős szerkesztő: Kuti József
Készült: 1000 példányban a Parola Kft. nyomdai üzemében Valkón
Felelős vezető: Czírok Ferenc
Szedés, tördelés: KALAMÁRIS, 2100 Gödöllő, Móricz Zs. u. 5.